

**Autorka nasledujúceho príspevku je aj
komisárkou spomínanej výstavy...**



Eva Ciferská

Pozývame Vás na Stretnutie s Klárou Jarunkovou

Spisovateľka Klára Jarunková je osobnosť literatúry, ktorej diela zanechali nezmazateľnú stopu na mnohých generáciách čitateľov jej kníh. Nedožitá 85. narodeniny autorky si práve pripomíname výstavou v Mestskej knižnici mesta Piešťany. V úvode scenára výstavy si prečítame: „Výstava má priblížiť celoživotnú tvorbu, ktorá vychádzala z reality doby a zároveň bola nadčasová. Hrdinovia v jej tvorbe sú živé bytosti, akoby vystupujúce z obrazov každodenného života a predsa sú plnokrvnými predstaviteľmi toho zvláštneho myšlienkového sveta, ktorý nás učí spoznávať samých seba a pochopiť okolitý svet. Vo svete plnom nástrah a nepochopenia nachádzajú jej hrdinovia ten prameň čistej vody, po ktorom bytostne túžia, aby sa z neho napili ako zo studnice poznania pri vstupovaní do sveta dospelých.“

V porovnaní s predchádzajúcimi táto expozícia poskytuje doteraz najkomplexnejší obraz o tvorbe i osobnosti spisovateľky.

Vstupná časť výstavy je venovaná osobnému životu Kláry Jarunkovej. Prostredníctvom početného fotografického materiálu sa s ňou stretáme v mnohých podobách v rôznych časových obdobiach. Je tu napríklad svadobná fotografia a viaceré zábery s dcérou Danielou. Iste zaujímavá je kópia vysokoškolského indexu či maturitného tabla. Súčasťou tejto časti výstavy je pracovný kútik so stolom a autentickou lampou z bytu spisovateľky. V poličke sú vystavené pôvodné knihy autorky. Do tohto celku organicky patrí predstavenie knihy Horehronský talizman, ktoré obklopujú vzácne historické snímky jej rodičov, súrodencov a ďalšej rodiny. Autorka približuje čitateľom spomienky svojho otca s nasledovným úvodom: „Pamäti, ktoré tu predkladáme, zavedú čitateľa časove na začiatok nášho storočia a geograficky do jedného z najchudobnejších kútov Slovenska – na Horehronie. Ba až na sám Vrchhron, kde bol život tvrší ako tá horehronská skala a svojou tvrdosťou vyhánal ľudí za živobytím do sveta bližšieho i veľmi ďalekého. Ako v tom svete žili, ako sa v ňom držali, ako sa domov vracali i nevracali – o tom veľa nevieme. Nasledujúce riadky zachytávajú jeden z tých dávnych ľudských osudov. Sú autentickým, vlastnoručne napísaným záznamom červenoskalského rodáka Júliusa Chudíka. Na vydanie ich pripravila Klára Jarunková“

Výstava pokračuje prehľadom pôvodnej tvorby (s uvedením rokov všetkých vydaní). Pri pôvodných tituloch sú uvedené jazyky, do ktorých bola kniha pre-

ložená spolu s rokom vydania prekladu. Bibliografia tvorby autorky predstavuje 22 pôvodných titulov preložených do 32 jazykov. Spolu je to 160 kníh vydaných v zahraničí. Komplexný prehľad tvorby je obohatený o kópie vybraných najvýznamnejších článkov a recenzií zo zahraničných periodík.

Pestrú mozaiku tvoria kópie obálok prekladov Kláry Jarunkovej, ktoré nie sú súčasťou expozície, pretože sú uchované len v jednom archívnom výtlačku.

Nasledujúci blok výstavy predstavuje prvú časť literárnu tvorby – knihy Jediná, Hrdinský zápisník, Brat mlčanlivého Vlka, Tulák, Pomstiteľ a Tiché búrky. Vo vitrínach sú cudzojazyčné vydania titulov. Ku každej knihe pripravila autorka scenára niekoľko vhodne vybraných úryvkov, ktoré môžu dať podnet vniavému návštevníkovi výstavy, aby siahol po knihe a prečítal si ju celú. Celok dotvárajú ilustrácie Miroslava Cipára ku knihe Hrdinský zápisník a ilustrácie spisovateľkinej dcéry Daniely Zacharovej ku knihám Tulák, Jediná, Pomstiteľ a Tiché búrky. Zahraničné vydania najprekladanejších titulov autorky – kníh Jediná a Brat mlčanlivého Vlka – sa nachádzajú vo vitrínach v centre výstavného priestoru.

Čelná stena je venovaná výberu najvýznamnejších domácich i zahraničných ocenení a pozdravných listov. Nájdeme tu napr. Cenu vydavateľstva Mladé letá, Pribinov kríž, zo zahraničných Deutsche Jugendbuchpreis, Čestnú listiny Ceny H. Ch. Andersena, či Premio Europeo „Cittá di Caorle“. Komplettnému zoznamu cien je venovaná osobitná plocha.

Ďalší celok expozície je venovaný početným spoločenským aktivitám autorky. Bola prezidentkou Československej a neskôr Slovenskej sekcie IBBY, zakladateľkou AOSS, pôsobila v PEN klube. Nemožno opomenúť jej pôsobenie ako redaktorky humoristického časopisu Roháč, či prispievateľky do novin a časopisov. Niektorých jej priateľov a spolupracovníkov, zábery z ciest a preberaní cien uvidíme na vybraných fotografiách.

Výstava pokračuje predstavením ďalších titulov – opäť preklady vo vitrínach a výber textov a ilustrácie na stenách. Ide o knihy Čierny slnovrat, Nízka oblačnosť, vydania rozprávok a cestopisov. Plochu dopĺňajú ilustrácie Daniely Zacharovej ku knihám Dedko a vlk, O dievčatku, ktoré šlo hľadať rozprávku a Obrázky z ostrova.

Predpokladám, že prehliadka výstavy vám poskytne nové podnety a poznatky. Nás, čo sme ju pripravovali, potešili vyjadrenia dlhoročných priateľov Kláry Jarunkovej. Po vernisáži sme sa dozvedeli, že aj ich výstava v mnohom obohatila, čo pre nás veľa znamená.

Výstava „Stretnutie s Klárou Jarunkovou“, ktorú pripravila Mestská knižnica v spolupráci s BIBIANOU, medzinárodným domom umenia pre deti v Bratislave potrvá do 18. mája 2007.

Obsahovú a vizuálnu podobu výstavy pripravili: dr. Gabriela Škorvanková – autorka scenára a akademická maliarka Daniela Zacharová – autorka výtvarného riešenia. Naša vďaka patrí i spolupracovníčke knižnice - pani Eve Dvorskej, ktorá sa veľkou mierou pričínila o celkovú podobu expozície.

V Bratislave si budeme môcť výstavu pozrieť v júli v Univerzitnej knižnici a na september je dohodnutá jej reінštalácia v Knižnici Jiřího Mahena v Brne.